

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (nionde avdelningen)

den 25 januari 2024*

”Fördragsbrott – Direktiv 98/83/EG – Kvalitet på dricksvatten – Artikel 4.1 – Medlemsstaternas skyldighet att vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att dricksvattnet är hälsosamt och rent – Bilaga I, del B – Överskridande av gränsvärdena för koncentrationer av trihalometaner i dricksvattnet – Artikel 8.2 – Medlemsstaternas skyldighet att så snart som möjligt vidta nödvändiga åtgärder för att återställa vattnets kvalitet och prioritera sina genomförandeåtgärder”

I mål C-481/22,

angående en talan om fördragsbrott enligt artikel 258 FEUF, som väckts den 18 juli 2022,

Europeiska kommissionen, företrädd av L. Armati och E. Sanfrutos Cano, båda i egenskap av ombud,

sökande,

mot

Irland, företrädd av M. Browne, Chief State Solicitor, A. Joyce och M. Tierney, samtliga i egenskap av ombud, biträdda av C. Donnelly, SC, och de D. Fennelly, BL,

svarande,

meddelar

DOMSTOLEN (nionde avdelningen)

sammansatt av tillförordnade avdelningsordföranden J.-C. Bonichot samt domarna S. Rodin (referent) och L.S. Rossi,

generaladvokat: A. Rantos,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

* Rättegångsspråk: engelska.

följande

Dom

- 1 Europeiska kommissionen har yrkat att domstolen ska fastställa att Irland har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 4.1 i rådets direktiv 98/83/EG av den 3 november 1998 om kvaliteten på dricksvatten (EGT L 330, 1998, s. 32), jämförd med del B i bilaga I till direktivet, och enligt artikel 8.2 i samma direktiv
  - genom att inte vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att dricksvattnet uppfyller minimikraven för koncentrationer av trihalometaner i dricksvattnet, enligt de parametervärden som anges i del B i bilaga I till direktiv 98/83 i 21 offentliga vattenförsörjningsområden, närmare bestämt Schull, Drimoleague, Glenties-Ardara, Roundwood, Caragh Lake PWS 022A, Kilkenny City (Radestown) WS, Granard, Gowna, Staleen, Drumcondrath, Grangemore, Lough Talt Regional Water Supply, Ring/Helvick, Aughrim/Annacurra, Bray Direct, Greystones, Kilmacanogue, Newtown Newcastle, Enniskerry Public Supply, Wicklow Regional Public Supply och Ballymagroarty (Irland) och i 9 privata vattensamfälligheter, närmare bestämt Crossdowney, Townawilly, Cloonluane (Renvyle), Lettergesh/Mullaghgloss, Bonane, Parke, Nephin Valley GWS, Curramore (Ballinrobe) och Keash (Irland), och
  - genom att inte säkerställa att nödvändiga åtgärder så snart som möjligt vidtas för att återställa vattnets kvalitet i de ovan nämnda offentliga vattenförsörjningsområdena och privata vattensamfälligheterna och genom att inte prioritera genomförandet av dessa åtgärder, under beaktande bland annat av i hur hög grad det ifrågavarande parametervärdet har överskridits och den potentiella faran för människors hälsa.

I. Tillämpliga bestämmelser

A. Unionsrätt

- 2 I skäl 29 i direktiv 98/83 angavs följande:

”Medlemsstaterna bör under vissa förhållanden tillåtas att bevilja undantag från detta direktiv. Det är vidare nödvändigt att fastställa en lämplig ram för dessa undantag, förutsatt att undantagen inte utgör en potentiell fara för människors hälsa och förutsatt att dricksvattenförsörjningen inom det berörda området i annat fall inte kan upprätthållas genom andra rimliga medel.”

- 3 I artikel 4.1 i samma direktiv föreskrevs följande:

”Utan att det påverkar deras skyldigheter enligt andra gemenskapsbestämmelser skall medlemsstaterna vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att dricksvatten är hälsosamt och rent. Såvitt avser minimikraven i detta direktiv är dricksvatten hälsosamt och rent om det

- a) inte innehåller mikroorganismer, parasiter och ämnen i sådant antal eller sådana koncentrationer att de utgör en potentiell fara för människors hälsa, och
- b) uppfyller minimikraven i bilaga I, delarna A och B,

och om medlemsstaterna, i enlighet med de tillämpliga bestämmelserna i artiklarna 5–8 och [10] samt i enlighet med fördraget vidtar alla andra åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att dricksvattnet uppfyller kraven i detta direktiv.”

4 I artikel 8.2 i nämnda direktiv föreskrevs följande:

”I fall av bristande iakttagande – trots de åtgärder som vidtas för att uppfylla kraven i artikel 4.1 – av de enligt artikel 5 fastställda parametervärdena, skall de berörda medlemsstaterna, om inte annat följer av artikel 6.2, säkerställa att nödvändiga åtgärder så snart som möjligt vidtas för att återställa vattnets kvalitet och prioritera sina genomförandeåtgärder, under beaktande bland annat av i hur hög grad det ifrågavarande parametervärdet har överskridits och den potentiella faran för människors hälsa.”

5 I artikel 9 i direktiv 98/83, som har rubriken ”Undantag”, föreskrivs följande:

”1. Medlemsstaterna får meddela föreskrifter om undantag från de parametervärden som framgår av bilaga I, del B, eller som fastställs i enlighet med artikel 5.3, upp till ett högsta värde som de själva bestämmer, förutsatt att inget undantag utgör en potentiell fara för människors hälsa och förutsatt att dricksvattenförsörjningen inom det berörda området i annat fall inte kan upprätthållas genom några andra rimliga medel. Undantagen skall begränsas till en tid som skall vara så kort som möjligt och som inte får vara längre än tre år, och vid utgången av denna tid skall en översyn göras för att konstatera huruvida tillräckliga framsteg har gjorts. När en medlemsstat avser att tillåta ett andra undantag skall den till kommissionen översända resultatet av översynen, åtföljt av skälen för sitt beslut rörande det andra undantaget. Ett sådant andra undantag får inte avse längre tid än tre år.

2. Om synnerliga skäl föreligger kan en medlemsstat hos kommissionen begära ett tredje undantag för en period på högst tre år. Kommissionen skall fatta beslut om varje sådan begäran inom tre månader.

3. Beslut om undantag enligt punkterna 1 och 2 skall innehålla följande uppgifter:

- a) Skälen till undantaget.
- b) Den berörda parametern, tidigare relevanta analysresultat och det högsta tillåtna värdet enligt undantaget.
- c) Det geografiska området, den mängd vatten som tillhandahålls varje dag, den berörda befolkningen och om det finns något relevant livsmedelsproducerande företag som påverkas.
- d) En lämplig kontrollplan, med tätare kontroller när det är nödvändigt.
- e) En sammanfattning av planen för nödvändiga åtgärder för att avhjälpa brister, inbegripet en tidtabell för arbetet och en uppskattning av kostnaderna samt bestämmelser om hur översyn skall ske.
- f) Under hur lång tid undantaget måste tillåtas.

4. Om de behöriga myndigheterna anser det förhållandet att parametervärdet inte iakttas vara av ringa betydelse och att åtgärder som vidtas i enlighet med artikel 8.2 kan avhjälpa problemet inom högst 30 dagar, behöver kraven i punkt 3 inte tillämpas.

I sådana fall skall de behöriga myndigheterna eller andra relevanta organ fastställa endast det högsta tillåtna värdet för den berörda parametern och den tid som medges för att rätta till problemet.

5. Punkt 4 får inte längre utnyttjas om ett och samma parametervärde för en viss vattentäkt inte har iakttagits under sammanlagt mer än 30 dagar under de föregående tolv månaderna.

6. De medlemsstater som utnyttjar undantagen enligt denna artikel skall säkerställa att den befolkning som påverkas av ett sådant undantag omedelbart och på lämpligt sätt informeras om undantaget och om de villkor som gäller för det. Medlemsstaterna skall dessutom säkerställa att råd i de fall då det är nödvändigt ges till de särskilda befolkningsgrupper för vilka undantaget kan komma att innebära en särskild risk.

Dessa skyldigheter gäller inte de fall som beskrivs i punkt 4, om inte de behöriga myndigheterna beslutar något annat.

7. Bortsett från de undantag som meddelas i enlighet med punkt 4 skall medlemsstaterna inom två månader informera kommissionen om sådana undantag som avser en daglig vattenproduktion som överstiger 1000 [kubikmeter (m³)] i genomsnitt eller berör minst 5000 personer, och samtidigt bifoga de uppgifter som anges i punkt 3.

8. Bestämmelserna i denna artikel gäller inte för dricksvatten som utbjuds till försäljning i flaskor eller behållare.”

6 I artikel 14 i samma direktiv, med rubriken ”Tidsram för att iaktta kraven”, föreskrevs följande:

”Medlemsstaterna skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att dricksvattnets kvalitet överensstämmer med detta direktiv inom fem år efter det att det har trätt i kraft, utan att det påverkar tillämpningen av anmärkningarna 2, 4 och 10 i bilaga I, del B.”

7 Artikel 15 i direktiv 98/83 hade rubriken ”Synnerliga skäl”. I artikel 15.1 och 15.2 föreskrevs följande:

”1. En medlemsstat får om synnerliga skäl föreligger i fråga om geografiskt avgränsade områden till kommissionen inge en särskild begäran om en längre tidsfrist än vad som föreskrivs i artikel 14. Den ytterligare tidsfristen får inte vara längre än tre år och därefter skall en översyn göras och överlämnas till kommissionen, som mot bakgrund av översynen kan bevilja en andra ytterligare tidsfrist om högst tre år. Denna bestämmelse gäller inte för dricksvatten som säljs i flaskor eller behållare.

2. En sådan begäran, som skall vara vederbörligen motiverad, skall innehålla uppgift om svårigheter som har uppstått och omfatta minst alla de uppgifter som anges i artikel 9.3.”

8 Bilaga I till detta direktiv hade rubriken ”Parametrar och parametervärden”. Del B i denna bilaga hade rubriken ”Kemiska parametrar”. Den hade följande lydelse:

”Parameter	Parametervärde	Enhet	Anmärkning
...	...	...	...

Trihalometaner – totalt	100	[mikrogram/liter (µg/l)]	Summan av koncentrationerna av specificerade föreningar; Anmärkning 10
...	...	...	...

...

Anmärkning 10: I de fall då det är möjligt och utan att desinfektionen äventyras bör medlemsstaterna sträva efter ett lägre värde.

De angivna föreningarna är kloroform, bromoform, dibromklorometan och bromdiklormetan.

Värdet för vatten som avses i artikel 6.1 a, b och d skall klaras senast tio kalenderår efter det att detta direktiv träder i kraft. Från och med fem år efter det att detta direktiv träder i kraft och till och med tio år efter det att det träder i kraft skall ett värde för trihalometaner på 150 µg/l tillämpas.

Medlemsstaterna skall säkerställa att alla lämpliga åtgärder vidtas för att sänka koncentrationen av trihalometaner i dricksvatten så mycket som möjligt under den period som behövs för att klara parametervärdet.

Vid genomförandet av åtgärderna för att klara detta värde skall medlemsstaterna gradvis prioritera de områden där koncentrationerna av trihalometaner i dricksvatten är högst.”

B. Irländsk rätt

- 9 Direktiv 98/83 genomfördes ursprungligen i irländsk rätt genom European Communities (Drinking Water) Regulations 2000 (förordning om Europeiska gemenskaperna (dricksvatten) 2000, S.I. nr 439/2000), vilken sedermera ersatts av European Union (Drinking Water) Regulations 2014 (förordning om Europeiska unionen (dricksvatten) 2014, S.I. nr 122/2014), i ändrad lydelse (nedan kallad 2014 års förordning om dricksvatten).
- 10 Artikel 4 i 2014 års förordning om dricksvatten har följande lydelse:
  - ”1. Med förbehåll för eventuella undantag enligt artikel 11 ska en vattenleverantör säkerställa att vattnet är hälsosamt och rent och uppfyller kraven i denna förordning.
  2. Vid tillämpning av punkt 1 ska vatten anses vara hälsosamt och rent om
    - a) det inte innehåller mikroorganismer, parasiter och ämnen, i sådant antal eller sådana koncentrationer, att de utgör en potentiell fara för människors hälsa, och
    - b) det uppfyller de kvalitetsstandarder som anges i tabellerna A och B i del 1 i bilagan.”

11 Enligt artikel 10.4 i 2014 års förordning om dricksvatten gäller följande:

”Om inte annat följer av artikel 9 samt punkterna 5 och 8 ska tillsynsmyndigheten, om det vid en kontroll i enlighet med denna förordning visar sig att dricksvattnets kvalitet inte överensstämmer med parametervärdena i del 1 i bilagan, med förbehåll för de undantag som gäller enligt denna förordning,

- a) se till att vattenleverantören så snart som möjligt vidtar nödvändiga åtgärder för att återställa vattenkvaliteten och får i detta syfte tillstålla den berörda vattenleverantören de anvisningar som den anser lämpliga.
- b) prioritera genomförandeåtgärderna, med beaktande av bland annat i vilken utsträckning det relevanta parametervärdet har överskridits och den potentiella faran för människors hälsa,
- c) om inte annat anges i de riktlinjer som avses i punkt 8, inom 14 dagar efter mottagandet av resultaten av kontrollen beordra vattenleverantören att, inom 60 dagar, utarbeta ett åtgärdsprogram, lägga fram det för godkännande av tillsynsmyndigheten och genomföra det för att förbättra vattenkvaliteten så att efterlevnaden av denna förordning säkerställs så snart som möjligt och senast [inom ett eller två år, beroende på vad som är tillämpligt].”

II. Det administrativa förfarandet

- 12 Irish Water, ett offentligt vattenbolag, ansvarar sedan den 1 januari 2014 för att tillhandahålla offentliga vattenförvaltningstjänster i Irland och ser, under tillsyn av Environmental Protection Agency (Miljöskyddsmyndigheten, Irland) (nedan kallad EPA) till att dricksvattnets kvalitet uppfyller kraven i direktiv 98/83 och i de nationella bestämmelser genom vilka detta direktiv har införlivats med irländsk rätt. Från och med detta datum fick Irish Water ansvaret för dricksvattenförsörjningen i områden som lyder under 34 stads- och grevskapsfullmäktige. Förutom de offentliga vattenförsörjningssystem som drivs av Irish Water försörjer privata kooperativ kallade ”Group Water Schemes” (vattensamfälligheter) ett antal landsbygdsområden med dricksvatten.
- 13 Den 3 december 2014 och den 23 januari 2015 begärde kommissionen att de irländska myndigheterna skulle lämna upplysningar om genomförandet av direktiv 98/83 i denna medlemsstat. De irländska myndigheterna besvarade dessa frågor den 9 januari respektive den 19 mars 2015 genom att lämna detaljerade uppgifter om omfattningen av överskridandet av den tillåtna gränsen för koncentrationer av trihalometaner i dricksvatten i Irland, den information som lämnats till allmänheten och de korrigerande åtgärder som vidtagits.
- 14 Efter att ha granskat de uppgifter som de irländska myndigheterna hade lämnat den 9 januari och den 19 mars 2015 meddelade kommissionen dem den 11 maj 2015 att den beskrivna situationen inte uppfyllde de krav som följer av artiklarna 4 och 8 i direktiv 98/83 samt av del B i bilaga I till direktivet. De irländska myndigheterna reagerade på detta konstaterande i en skrivelse av den 28 september 2015 och frågan togs upp vid ett möte den 1 december 2015 mellan dessa myndigheter och kommissionen.
- 15 De irländska myndigheterna skickade en första lägesrapport den 7 mars 2016, som kompletterades den 29 april 2016. När det gäller de privata vattensamfälligheter vars tillstånd ansågs oroväckande lämnade dessa myndigheter särskilda rapporter.

- 16 Till följd av en ny begäran från kommissionen, som skickades till de irländska myndigheterna den 9 augusti 2016, sände dessa myndigheter genom skrivelse av den 30 augusti 2016 en andra lägesrapport och separata rapporter för de privata vattensamfälligheterna. Den 18 november 2016 skickade de irländska myndigheterna en tredje lägesrapport.
- 17 Efter en granskning av dessa tre lägesrapporter ansåg kommissionen att flera vattenförsörjningssystem, trots vissa framsteg, fortfarande inte verkade uppfylla kraven i direktiv 98/83. Kommissionen sände följaktligen en formell underrättelse till Irland den 20 juli 2018, i vilken den konstaterade att denna medlemsstat hade underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 4 i direktiv 98/83, jämförd med del B i bilaga I till direktivet, och artikel 8 i direktivet, med avseende på 73 offentliga vattenförsörjningsområden, som försörjer 481 218 invånare med vatten, och 24 privata vattensamfälligheter, som försörjer 22 989 invånare.
- 18 Irland besvarade den formella underrättelsen den 19 oktober 2018 och redogjorde för de framsteg som redan gjorts samt angav att full överensstämmelse med kraven i direktiv 98/83 skulle uppnås i slutet av år 2021.
- 19 Den 14 maj 2020 skickade kommissionen ett motiverat yttrande till Irland, i vilket den ansåg att Irland hade underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 4.1 direktiv 98/83/EG, jämförd med del B i bilaga I till direktivet, och artikel 8.2 i direktivet, genom att inte vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att dricksvattnet uppfyller minimikraven avseende förekomsten av trihalometaner i vattnet, i enlighet med de parametervärden som anges i del B i bilaga I till direktivet, med avseende på 31 offentliga vattenförsörjningsområden, med en befolkning på 284 527 invånare, och 13 privata vattensamfälligheter, med 9 701 invånare, och genom att inte vidta nödvändiga åtgärder så snart som möjligt för att återställa dricksvattnets kvalitet i nämnda offentliga vattenförsörjningsområden och privata vattensamfälligheter, och genom att inte prioritera genomförandeåtgärderna, under beaktande bland annat av i hur hög grad det ifrågasvarande parametervärdet har överskridits och den potentiella faran för människors hälsa.
- 20 I det motiverade yttrandet förelade kommissionen även Irland att uppfylla sina skyldigheter inom fyra månader från det att yttrandet skickades; senast den 15 september 2020.
- 21 Irland besvarade det motiverade yttrandet den 18 september 2020 och översände ytterligare upplysningar till kommissionen den 2 mars 2021. Den 18 juni 2021 skickade de irländska myndigheterna, som svar på en begäran från kommissionen, resultaten av sin tillsynsverksamhet avseende år 2020.
- 22 I sitt svar på det motiverade yttrandet uppgav Irland att denna stat på ett varaktigt sätt hade nått upp till att uppfylla de krav som följer av direktiv 98/83 i 15 av de 31 offentliga vattenförsörjningsområden och i 3 av de 13 privata vattensamfälligheter som nämndes i yttrandet.
- 23 Genom skrivelse av den 2 mars 2021 underrättade Irland kommissionen om att ytterligare två offentliga vattenförsörjningsområden hade anpassats så att de uppfyllde kraven.
- 24 Den 19 maj 2021 skickade kommissionen en begäran av teknisk art till Irland och begärde att Irland skulle tillhandahålla uppgifter om övervakningen av koncentrationerna av trihalometaner för år 2020 för alla offentliga vattenförsörjningsområden som omfattades av överträdelseförfarandet.

- 25 Den 18 juni 2021 lämnade Irland uppgifter avseende de flesta av dessa försörjningsområden. Kommissionen har däremot inte erhållit några övervakningsuppgifter, eller endast ofullständiga uppgifter, för tre av de offentliga vattenförsörjningsområden som omfattas av det motiverade yttrandet.
- 26 Kommissionen ansåg inte att Irlands svar och upplysningar var tillfredsställande och beslutade därför att väcka förevarande talan om fördragsbrott.

III. Prövning av talan

- 27 Kommissionen har till stöd för sin talan åberopat två anmärkningar. Den första anmärkningen avser att Irland har åsidosatt artikel 4.1 i direktiv 98/83, jämförd med del B i bilaga I till detta direktiv, genom att inte vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att dricksvattnet uppfyller minimikraven avseende förekomst av trihalometaner i vattnet, i enlighet med de parametervärden som anges i nämnda del B i bilaga I, vad gäller dricksvattnets kvalitet i 21 offentliga vattenförsörjningsområden och i 9 privata vattensamfälligheter. Den andra anmärkningen avser att Irland har åsidosatt artikel 8.2 i direktiv 98/83, genom att inte så snart som möjligt ha vidtagit nödvändiga åtgärder för att återställa dricksvattnets kvalitet i dessa offentliga vattenförsörjningsområden och privata vattensamfälligheter, under beaktande bland annat av i hur hög grad det ifrågavarande parametervärdet har överskridits och den potentiella faran för människors hälsa.
- 28 Det bör inledningsvis noteras att trihalometaner är kemiska föreningar som bildas genom en reaktion mellan klorbaserade desinfektionsmedel och organiskt material som finns i vatten, såsom bakterier och växtrester. Trihalometaner förekommer ofta i dricksvatten, särskilt i vattenbehandlingssystem där klor används för att avlägsna bakterier och föroreningar.
- 29 Förekomsten av trihalometaner medför ett bekymmer för människors hälsa och miljön, eftersom långvarig exponering för höga nivåer av dessa kemiska föreningar i dricksvatten kan medföra sådana risker som cancer, särskilt urinblåsecancer och tjocktarmscancer, och orsaka gastrointestinala problem samt hudirritationer. Dessutom kan trihalometaner, när de väl har släppts ut i miljön, vara giftiga för vattenlevande djur, störa sötvattnekosystemen och bidra till utvecklingen av döda områden i haven genom att främja en överdriven tillväxt av alger.
- 30 För att minska koncentrationerna av trihalometaner i dricksvatten i enlighet med direktiv 98/83 ska vattentillsynsmyndigheterna och dricksvattenbearbetningsföretagen använda alternativa desinfektionsmetoder, minska mängden organiskt material i råvattnet och optimera behandlingsprocesserna för att minimera bildandet av dessa föreningar.

A. Huruvida talan kan tas upp till prövning vad gäller tre offentliga vattenförsörjningsområden

1. Parternas argument

- 31 Irland har gjort gällande att kommissionens talan inte kan tas upp till sakprövning såvitt avser de offentliga vattenförsörjningsområdena Drimoleague, Ring/Helvick och Grangemore.

- 32 Denna medlemsstat har i sitt svaromål anfört att ”den huvudsakliga referenspunkten för att avgöra huruvida en viss offentlig vattenförsörjning uppfyller de parametervärden som fastställts för trihalometaner är förteckningen över EPA:s korrigerande åtgärder”. Nämda medlemsstat har hävdad att de tre berörda offentliga vattenförsörjningsområdena inte har tagits upp i förteckningen över korrigerande åtgärder ”på grund av att de inte längre existerar”. Irland har medgett att kommissionen i sådana situationer i stor utsträckning är beroende av den information som den berörda medlemsstaten har lämnat, men har bestritt att den i förevarande fall har underlåtit att uppfylla sin informationsskyldighet.
- 33 Kommissionen har gjort gällande att Irland har gjort sig skyldigt till ett fel genom att inte särskilt informera kommissionen om avvecklingen av dessa tre offentliga vattenförsörjningsområden, genom att inte lämna uppgifter som styrker att de nya vattenförsörjningssystemen uppfyller de skyldigheter som följer av direktiv 98/83 och, vad beträffar de offentliga vattenförsörjningsområdena Ring/Helvick och Grangemore, genom att inte motivera varför ett ”vattenförsörjningsområde som inte uppfyller kraven” har tagits bort från listan över korrigerande åtgärder.
- 34 Enligt kommissionen har Irland inte underrättat kommissionen om att det offentliga vattenförsörjningsområdet Drimoleague numera är knutet till Skibbereens (Irland) vattenförsörjningssystem. Vid den tidpunkt då kommissionen ingav sin ansökan förfogade den följaktligen inte över några uppgifter som gjorde det möjligt för den att dra slutsatsen att problemet med dricksvattnets kvalitet i det offentliga vattenförsörjningsområdet Drimoleague hade lösts. Det var först i sitt svaromål som Irland tillhandahöll övervakningsuppgifter som visade att Skibbereens vattenförsörjningssystem uppfyllde de parametervärden som fastställts för trihalometaner. Dessa uppgifter lämnades för sent för att kunna beaktas vid bedömningen av huruvida talan är välgrundad såvitt avser det offentliga vattenförsörjningsområdet Drimoleague.
- 35 Irland har gjort gällande att kommissionen visserligen har hävdad att den inte informerades om att det offentliga vattenförsörjningsområdet Drimoleague numera tillhör ett annat vattenförsörjningssystem, men att kommissionen likväl har medgett att det förhållandet att ett sådant område hade tagits bort från förteckningen över korrigerande åtgärder borde ha uppfattats som en indikation på överensstämmelse. Även om de irländska myndigheterna i förevarande fall den 18 juni 2021 inkom med övervakningsresultat till kommissionen som visade att det den 21 juli 2020 konstaterats att parametervärdet för trihalometaner hade överskridits i detta offentliga vattenförsörjningsområde, kvarstår det faktum att det offentliga vattendistributionsområdet Drimoleague inte längre existerade vid den tidpunkt som fastställts i det motiverade yttrandet, det vill säga den 15 september 2020.
- 36 När det gäller de offentliga vattenförsörjningsområdena Ring/Helvick och Grangemore har Irland i sitt svaromål gjort gällande att inte heller dessa områden fanns vid denna tidpunkt, såsom framgår av de uppgifter som medlemsstaten lämnade som svar på det motiverade yttrandet.
- 37 Enligt kommissionen var det inte möjligt att enbart på grundval av uppgiften, i svaret på det motiverade yttrandet, att dessa två offentliga vattenförsörjningsområden hade ”tagits bort” från EPA:s förteckning över korrigerande åtgärder avseende trihalometaner dra slutsatsen att dessa områden hädanefter uppfyllde kraven i direktiv 98/83. Kommissionen har gjort gällande att Irland, trots den förändring som uppenbarligen ägde rum innan svaret på det motiverade yttrandet skickades, inte underrättade kommissionen om att de offentliga vattenförsörjningsområdena Ring/Helvick och Grangemore numera är knutna till Dungarvans respektive Boyles (Irland) vattenförsörjningssystem. När dessa uppgifter lämnades, åtföljdes de

inte heller av någon uppgift som gjorde det möjligt för kommissionen att dra slutsatsen att invånarna i vattenförsörjningsområdena Ring/Helvick och Grangemore numera var anslutna till ett vattenförsörjningssystem som uppfyllde de relevanta parametervärdena. Vid den tidpunkt då kommissionen ingav sin ansökan förfogade den följaktligen inte över några uppgifter som gjorde det möjligt för den att dra slutsatsen att problemet med dricksvattnets kvalitet i de offentliga vattenförsörjningsområdena Ring/Helvick och Grangemore hade lösts.

- 38 Kommissionen har även understrukt att domstolen redan har underkänt ett argument om att avvecklingen av ett offentligt vattenförsörjningssystem som inte uppfyllde kraven och anslutningen av det område som tidigare försörjts genom detta system till ett nytt offentligt vattenförsörjningsområde skulle vara tillräckligt för att avsluta ett överträdelseförfarande avseende en vattenförsörjning som inte uppfyller kraven, utan att det är nödvändigt att underrätta kommissionen om ändringen eller att lämna uppgifter om nivåerna på koncentrationer av trihalometaner i det nya vattenförsörjningsområdet. En administrativ omorganisation medför inte att överträdelseförfarandet blir verkningslöst. Även om det faktiskt skulle kunna vara fråga om en lämplig lösning för att säkerställa efterlevnaden, ankommer det på den berörda medlemsstaten att lämna tydliga uppgifter som förklarar den administrativa förändringen, till exempel att ett vattenförsörjningssystem avvecklats och att det berörda området anslutits till ett annat försörjningssystem, samt uppgifter som gör det möjligt att dra slutsatsen att förändringen har löst problemet, det vill säga att den nya försörjningen följer med de parametervärden som fastställs i direktiv 98/83.
- 39 Kommissionen anser att den har lagt fram tillräckliga bevis för överträdelsen. Kommissionen begärde dessutom ytterligare upplysningar efter Irlands svar på det motiverade yttrandet och innan den vände sig till domstolen, vilket den emellertid inte var skyldig att göra enligt artikel 258 FEUF.

2. Domstolens bedömning

- 40 Irland har i huvudsak gjort gällande att förevarande talan inte kan tas upp till prövning såvitt avser de offentliga vattenförsörjningsområdena Drimoleague, Ring/Helvick och Grangemore, i huvudsak på grund av att de tre berörda områdena vid utgången av den frist som angavs i det motiverade yttrandet, det vill säga den 15 september 2020, inte längre fanns med i EPA:s förteckning över korrigerande åtgärder, eftersom de inte längre existerade. Närmare bestämt var det som hänt med dessa offentliga vattenförsörjningsområden att Drimoleague hade kopplats till Skibbereens försörjningssystem, Ring/Helvick hade kopplats till Dungarvans system och Grangemores system hade slagits samman med Boyles.
- 41 EU-domstolen erinrar inledningsvis om att det enligt fast rättspraxis avseende bevisbördan i mål om fördragsbrott enligt artikel 258 FEUF ankommer på kommissionen att bevisa det påstådda fördragsbrottet. Det är nämligen kommissionen som skall förse domstolen med de uppgifter som denna behöver för att kunna kontrollera om fördragsbrott föreligger, och den kan därvid inte stödja sig på någon presumtion (dom av den 5 mars 2020, kommissionen/Cypern (Uppsamling och rening av avloppsvatten från tätbebyggelse), C-248/19, EU:C:2020:171, punkt 20 och där angiven rättspraxis).
- 42 Först efter det att kommissionen har tillhandahållit tillräckliga uppgifter för att det ska framgå att vissa faktiska omständigheter föreligger på svarandemedlemsstatens territorium, åligger det den medlemsstaten att på ett sakligt och detaljerat sätt bestrida de uppgifter som kommissionen har

lagt fram och följderna av dessa (dom av den 5 mars 2020, kommissionen/Cypern (Uppsamling och rening av avloppsvatten från tätbebyggelse), C-248/19, EU:C:2020:171, punkt 21 och där angiven rättspraxis).

- 43 Vidare ska förekomsten av ett fördragsbrott bedömas mot bakgrund av den situation som rådde i den aktuella medlemsstaten vid utgången av den frist som har angetts i det motiverade yttrandet och senare ändringar av lagar och författningar kan inte beaktas av domstolen (dom av den 17 december 2020, kommissionen/Grekland, C-849/19, EU:C:2020:1047, punkt 56 och där angiven rättspraxis).
- 44 Av detta följer i förevarande fall att förekomsten av de påstådda fördragsbrotten ska bedömas mot bakgrund av den situation som rådde i Irland vid utgången av den frist som fastställts i det motiverade yttrandet, utan att beakta de rättsakter genom vilka denna medlemsstat beslutade att genomföra de ändringar som avses i punkt 37 i förevarande dom, utan att underrätta kommissionen eller hålla kommissionen underrättad om omfattningen av föroreningen av trihalometaner i de nya dricksvattenförsörjningsområdena.
- 45 I förevarande fall är det utrett att överskridandena av de parametervärden som är föremål för förevarande talan, inbegripet i de tre offentliga vattenförsörjningsområden med avseende på vilka det har bestritts att talan kan tas upp till sakprövning, framgår av uppgifter som Irland har lämnat till kommissionen och som inte har ifrågasatts av Irland vare sig under det administrativa förfarandet eller vid domstolen.
- 46 Det framgår i detta hänseende att kommissionen, som inte har någon egen kontrollbehörighet, i stor utsträckning är beroende av uppgifter från den berörda medlemsstaten (se, för ett liknande resonemang, dom av den 26 april 2005, kommissionen/Irland (C-494/01, EU:C:2005:250, punkt 43). Detta medför att den omständigheten att Irland inte underrättade kommissionen om de ändringar som avses i punkt 36 ovan och inte lämnade några uppgifter till kommissionen som gjorde det möjligt att fastställa att kvaliteten på det dricksvatten som distribueras till personer som tidigare var anslutna till de offentliga vattenförsörjningsområdena Drimoleague, Ring/Helvick och Grangemore senare överensstämde med de parametervärden som fastställts i direktiv 98/83 vad gäller koncentrationerna av trihalometaner, innebär att kommissionen inte hade någon möjlighet att veta om en sådan anpassning hade skett före utgången av den frist som fastställts i det motiverade yttrandet.
- 47 Det ska slutligen påpekas att domstolen redan har underkänt ett argument som syftade till att en talan om fördragsbrott avseende vissa tätorter skulle ogillas med motiveringen att dessa tätorter till följd av en regional administrativ omorganisation inte längre fanns. Det är således inte möjligt att enbart på grund av administrativa ändringar i det irländska inhemska systemet, vilka ägde rum efter kommissionens formella underrättelse och hade till följd att ett offentligt vattenförsörjningssystem som inte uppfyllde de tröskelvärden som föreskrivs i direktiv 98/83 avvecklades och att det område som tidigare försörjts av detta system anslöts till ett nytt offentligt vattenförsörjningssystem, dra slutsatsen att överträdelseförfarandet avseende en vattenförsörjning som inte uppfyllde kraven enbart av denna omständighet inte längre har något syfte (se, analogt, dom av den 6 oktober 2021, kommissionen/Italien (Uppsamling och behandling av avloppsvatten från tätbebyggelse), C-668/19, EU:C:2021:815, punkterna 40 och 41).
- 48 Även om en sådan regional administrativ omorganisation faktiskt kan innebära att det blir möjligt att iaktta de gränsvärden som fastställs i direktiv 98/83, ankom det nämligen på Irland att precisera för kommissionen vad denna administrativa ändring konkret bestod i, till exempel

genom att upplysa kommissionen om att ett visst vattenförsörjningssystem avvecklats och att det berörda området anslutits till ett annat försörjningssystem, samt genom att lämna uppgifter som visar att denna förändring har löst problemet med att vattnet var förorenat med trihalometaner, det vill säga att den nya dricksvattenförsörjningen följer de gränsvärden som föreskrivs i direktiv 98/83.

- 49 Under dessa omständigheter kan förevarande fördragsbrottstalan tas upp till sakprövning, även vad gäller de offentliga vattenförsörjningsområdena Drimoleague, Ring/Helvick och Grangemore.

B. Prövning i sak

1. Den första anmärkningen

- 50 Kommissionen har genom sin första anmärkning gjort gällande att Irland har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 4.1 i direktiv 98/83 vad gäller 21 offentliga vattenförsörjningsområden och 9 privata vattensamfälligheter, i vilka parametervärdet för den högsta tillåtna koncentrationen av trihalometaner i dricksvatten, som anges i del B i bilaga I till direktivet, överskridits.
- 51 Irland har bestritt detta fördragsbrott och förnekat dels att det föreligger en skyldighet att uppnå ett visst resultat enligt direktiv 98/83, dels att kommissionen har lagt fram tillräckliga bevis för det påstådda fördragsbrottet. Denna medlemsstat har åberopat ett antal specifika omständigheter som kan motivera att gränsvärdena överskrids.

a) Skyldigheten att uppnå ett visst resultat

1) Parternas argument

- 52 Kommissionen har i sin ansökan erinrat om att artikel 4.1 i direktiv 98/83 ålägger medlemsstaterna en skyldighet att uppnå ett visst resultat, nämligen att säkerställa att dricksvattnet är hälsosamt och rent.
- 53 Irland har i sitt svaromål genmält att den grundläggande skyldighet som åligger medlemsstaterna enligt denna bestämmelse är en skyldighet att "vidta nödvändiga åtgärder" för att säkerställa att vattnet är hälsosamt och rent. Irland har gjort gällande att denna bestämmelse ska tolkas mot bakgrund av dess lydelse, sammanhang och ändamål, vilket bör leda till slutsatsen att nämnda bestämmelse inte medför någon skyldighet för medlemsstaterna att uppnå ett visst resultat. Även om så vore fallet, är en sådan skyldighet under alla omständigheter inte absolut eller ovillkorlig.
- 54 Kommissionen har gjort gällande att den tolkning som Irland har föreslagit strider mot fördragen, direktiv 98/83 självt och rättspraxis avseende iakttagandet av parametervärden. Enligt artikel 288 tredje stycket FEUF är ett direktiv bindande för medlemsstaterna med avseende på det resultat som ska uppnås, och i förevarande fall är medlemsstaterna enligt artikel 4.1 i direktiv 98/83 skyldiga att se till att koncentrationerna av trihalometaner i dricksvattnet inte överstiger parametervärdet 100 µg/l. Det ankommer på den berörda medlemsstaten att avgöra vilka åtgärder som är nödvändiga för att uppnå detta resultat, men den har däremot inget annat val än att uppnå det.

- 55 Domstolen har för övrigt redan tolkat artikel 4 i direktiv 98/83 så, att den är bindande för medlemsstaterna med avseende på den nivå av vattenkvalitet som ska uppnås. Enligt kommissionen framgår detta av domen av den 31 januari 2008, kommissionen/Frankrike (C-147/07, EU:C:2008:67), som avsåg ett åsidosättande av den skyldighet som följer av denna bestämmelse på grund av att de tillåtna koncentrationerna av nitrater och bekämpningsmedel i dricksvattnet hade överskridits.
- 56 Kommissionen har understrukt att Irland inte har bestritt att koncentrationerna av trihalometaner i dricksvattnet översteg parametervärdet 100 µg/l på de platser som angavs i det motiverade yttrandet. Tvärtom har Irland hela tiden medgett att det föreligger ett problem vad gäller de acceptabla nivåerna på koncentration av trihalometaner.
- 57 Irland har i sin duplik, i andra hand, gjort gällande att medlemsstaternas skyldighet enligt artikel 4.1 i direktiv 98/83 delvis kan anses utgöra en skyldighet att vidta bästa möjliga åtgärder och delvis en skyldighet att uppnå ett visst resultat.
- 58 Irland har vidhållit att en tolkning av denna bestämmelse som innebär en absolut och ovillkorlig skyldighet inte tar hänsyn till den faktiska situationen i Irland. Dricksvattnets kvalitet är nämligen inte konstant där, utan varierar beroende på ett stort antal miljömässiga, geografiska och fysiska faktorer som påverkar nivåerna på koncentrationerna av trihalometaner och som gör det mycket svårt att iaktta parametervärdena i direktiv 98/83 på vissa platser, även när alla nödvändiga åtgärder vidtas.
- 59 Enligt Irland har det, trots att nivåerna på koncentrationen av trihalometaner i dricksvatten har överskridits i ett begränsat antal fall, vidtagits nödvändiga åtgärder för att säkerställa att dricksvattnet är hälsosamt och rent, i enlighet med den skyldighet som åligger Irland enligt artikel 4.1 i direktivet. Av detta följer att denna medlemsstat vid utgången av den frist för att uppfylla sina skyldigheter som fastställts i det motiverade yttrandet uppfyllde sina skyldigheter enligt denna bestämmelse och, i förlängningen, sina skyldigheter enligt fördragen.

2) Domstolens bedömning

- 60 Enligt artikel 4.1 i direktiv 98/83, jämförd med del B i bilaga I till direktivet, är medlemsstaterna skyldiga att iaktta parametervärdet 100 µg/l avseende den högsta tillåtna totala koncentrationen av trihalometaner i dricksvatten.
- 61 Irland har anfört att artikel 4.1 i direktivet inte ger upphov till någon skyldighet att uppnå ett visst resultat som innebär att detta värde inte får överskridas.
- 62 EU-domstolen erinrar i detta hänseende om att det av artikel 288 tredje stycket FEUF följer att ett direktiv, med avseende på det resultat som ska uppnås, ska vara bindande för varje medlemsstat till vilken det är riktat, men ska överlåta åt de nationella myndigheterna att bestämma form och tillvägagångssätt för genomförandet.
- 63 I förevarande mål består detta resultat i att medlemsstaterna ska se till att dricksvatten uppfyller ett antal väsentliga kvalitets- och hälsoparametrar, däribland den som är aktuell i förevarande mål, nämligen en högsta koncentration av trihalometaner i dricksvattnet. Dessa stater är således skyldiga att se till att dessa koncentrationer totalt inte överskrider 100 µg/l.

- 64 I artikel 4.1 i direktiv 98/83 föreskrivs nämligen att medlemsstaterna ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att dricksvattnet uppfyller de krav som fastställs i nämnda direktiv.
- 65 Domstolen har således redan slagit fast, bland annat i domen av den 31 januari 2008, kommissionen/Frankrike (C-147/07, EU:C:2008:67), att artikel 4 i direktiv 98/83 är bindande för medlemsstaterna vad gäller de minimikvalitetsnormer som dricksvatten ska uppfylla. På samma sätt har domstolen, i domen av den 14 november 2002, kommissionen/Irland (C-316/00, EU:C:2002:657), slagit fast att rådets direktiv 80/778/EEG av den 15 juli 1980 om kvaliteten på vatten avsett att användas som dricksvatten (EGT L 229, 1980, s. 11, svensk specialutgåva område 15, volym 3, s. 3), som direktiv 98/83 har ersatt, inte enbart ålägger en omsorgsplikt, utan en skyldighet att uppnå ett visst resultat. Detsamma gäller den skyldighet som ålagts medlemsstaterna enligt artikel 4.1 i direktiv 98/83.
- 66 Av detta följer att Irlands argument, att denna unionsrättsliga bestämmelse inte föreskriver någon skyldighet att uppnå ett visst resultat, inte kan godtas.

b) Bevisningen

1) Parternas argument

- 67 Irland har gjort gällande att kommissionen har grundat sig på presumtionen att denna medlemsstat nödvändigtvis har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 4.1 i direktiv 98/83, eftersom dricksvattnets kvalitet i de 21 offentliga vattenförsörjningsområden och 9 vattensamfälligheter som räknas upp i bilagan till ansökan inte ansågs överensstämma med den högsta tillåtna koncentrationen av trihalometaner, det vill säga 100 µg/l.
- 68 Nämnda medlemsstat anser att det inte är tillräckligt att kommissionen åberopar en sådan presumtion, eftersom den skyldighet som följer av artikel 4.1 i direktiv 98/83 är en skyldighet att vidta nödvändiga åtgärder i syfte att uppnå ett resultat och eftersom det framgår av direktiv 98/83 att det, även när sådana åtgärder vidtas, ibland kan visa sig vara omöjligt att iaktta de parametervärden som fastställts i enlighet med artikel 5 i direktivet. I förevarande fall ankom det tvärtom på kommissionen att genom tillräcklig bevisning visa att Irland, vad gäller de försörjningssystem som anges i bilagan till ansökan, inte har vidtagit nödvändiga åtgärder för att säkerställa att dricksvattnet är hälsosamt och rent, vilket denna institution inte har visat.
- 69 Kommissionen har erinrat om att överskridandet av ett parametervärde är av faktisk och objektiv karaktär och att de uppgifter som Irland lämnat, vilka Irland inte har ifrågasatt, är tydliga i detta avseende.
- 70 Det är emellertid riktigt att kommissionen ska förse domstolen med de uppgifter som är nödvändiga för att domstolen ska kunna fastställa att de brister som den lägger medlemsstaterna till last föreligger. Medlemsstaterna är emellertid skyldiga att underlätta kommissionens uppgift och de ska, i samband med kontrollen av att de nationella bestämmelser som antagits för att genomföra ett direktiv tillämpas korrekt i praktiken, beakta att denna institution, som inte har några egna undersökningsbefogenheter på området, till stor del är beroende av uppgifter från den berörda medlemsstaten.

71 Irland har i sin duplik hävdad att den omständigheten att de åtgärder som en medlemsstat har vidtagit inte får någon verkan och inte gör det möjligt att säkerställa att medlemsstaten uppfyller sina skyldigheter enligt ett direktiv förrän efter en viss tid inte innebär att dessa åtgärder inte har vidtagits.

2) Domstolens bedömning

72 Irland har hävdad att kommissionen inte har lagt fram tillräcklig bevisning för att styrka att denna medlemsstat inte har vidtagit nödvändiga åtgärder för att säkerställa att dricksvattnet är hälsosamt och rent, vilket gäller för vart och ett av de system för dricksvattenförsörjning som anges i ansökan.

73 Domstolen erinrar i detta hänseende om att det, i mål om fördragsbrott enligt artikel 258 FEUF, åligger kommissionen att bevisa det påstådda fördragsbrottet. Det är kommissionen som ska förse domstolen med de uppgifter som den behöver för att kunna kontrollera huruvida det föreligger ett fördragsbrott, och den kan därvid inte stödja sig på någon presumtion (se, för ett liknande resonemang, dom av den 26 april 2005, kommissionen/Irland, C-494/01, EU:C:2005:250, punkt 41 och där angiven rättspraxis).

74 Medlemsstaterna är emellertid i enlighet med artikel 4.3 FEU skyldiga att underlätta för kommissionen att fullgöra sina uppgifter, vilka bland annat enligt artikel 17 FEU består i att övervaka tillämpningen av bestämmelserna i fördraget och de bestämmelser som antagits av institutionerna med stöd av detta (dom av den 26 april 2005, kommissionen/Irland, C-494/01, EU:C:2005:250, punkt 42 och där angiven rättspraxis).

75 Det ska med den utgångspunkten beaktas att kommissionen i stor utsträckning är beroende av uppgifter från eventuella klagande och från den berörda medlemsstaten vid sin kontroll av att de nationella bestämmelser som antagits för att genomföra ett direktiv tillämpas korrekt i praktiken, eftersom kommissionen inte har någon egen kontrollbehörighet på området (dom av den 26 april 2005, kommissionen/Irland, C-494/01, EU:C:2005:250, punkt 43 och där angiven rättspraxis).

76 Av detta följer bland annat att det, när kommissionen har tillhandahållit tillräckliga uppgifter för att det ska framgå att vissa faktiska omständigheter föreligger på svarandemedlemsstatens territorium, åligger denna medlemsstat att på ett sakligt och detaljerat sätt bestrida de uppgifter som kommissionen lagt fram och följderna av dessa (dom av den 26 april 2005, kommissionen/Irland, C-494/01, EU:C:2005:250, punkt 44 och där angiven rättspraxis).

77 Under sådana omständigheter åligger det nämligen i första hand de nationella myndigheterna att genomföra nödvändiga kontroller på plats, i en anda av lojalt samarbete, i enlighet med den skyldighet att underlätta kommissionens allmänna uppdrag som åvilar samtliga medlemsstater (dom av den 26 april 2005, kommissionen/Irland, C-494/01, EU:C:2005:250, punkt 45 och där angiven rättspraxis).

78 När kommissionen åberopar detaljerade klagomål av vilka det framgår att bestämmelser i direktivet åsidosatts vid upprepade tillfällen åligger det således den berörda medlemsstaten att i konkreta ordalag bestrida de omständigheter som görs gällande i dessa klagomål (dom av den 26 april 2005, kommissionen/Irland, C-494/01, EU:C:2005:250, punkt 46 och där angiven rättspraxis).

- 79 I förevarande fall ska det beaktas att de uppgifter som Irland självt har lämnat avseende iakttagandet – eller överskridandet – av de parametervärden som fastställts i direktiv 98/83, och särskilt i del B i bilaga I till detta direktiv, vad gäller koncentrationerna av trihalometaner i dricksvattnet, är vetenskapliga uppgifter som denna medlemsstat inte har ifrågasatt under det administrativa förfarandet och som således utgör objektiva faktiska omständigheter.
- 80 Vad vidare gäller kommissionens bevis, vad gäller att denna medlemsstat har vidtagit nödvändiga åtgärder för att säkerställa att dricksvattnet är hälsosamt och rent, i enlighet med sina skyldigheter enligt direktiv 98/83, är medlemsstaterna enligt artikel 288 FEUF och domstolens fasta praxis visserligen behöriga ”att bestämma form och tillvägagångssätt” för hur direktivet ska genomföras, men de är skyldiga att uppnå det resultat som fastställs i direktivet. Även om det står Irland fritt att fastställa hur denna medlemsstat ska gå tillväga för att genomföra direktivet i sin nationella rättsordning, med beaktande av dess särdrag, måste Irland emellertid iaktta samtliga bestämmelser i direktivet och följaktligen se till att koncentrationerna av trihalometaner i dricksvattnet inte överstiger 100 µg/l inom hela dess territorium.
- 81 Eftersom Irland fortfarande inte hade iakttagit denna skyldighet när den frist som kommissionen fastställt i det motiverade yttrandet, mer än 17 år efter det att medlemsstaterna var skyldiga att säkerställa att de uppfyllde kraven i direktiv 98/83, hade löpt ut, finner domstolen att kommissionen, genom att grunda sig på de parametriska uppgifter som Irland tillhandahållit, vilka visar att gränsvärdet för trihalometaner i dricksvattnet har överskridits i samtliga offentliga vattenförsörjningsområden och i samtliga vattensamfälligheter som avses i förevarande talan, har lagt fram tillräcklig bevisning till stöd för det påstådda fördragsbrottet. Av detta följer att de konstaterade överskridandena ska anses vara bestående över tid, utan att kommissionen behöver lägga fram ytterligare bevisning i det avseendet.

c) ”Specifika och särskilda faktorer”

1) Parternas argument

- 82 Irland har gjort gällande att man måste beakta särskilda och särskiljande geografiska och miljömässiga faktorer av, bland annat arten av vattenkällorna, förekomsten av torv, svaga topografiska lutningar och nederbörd över genomsnittet, eftersom dessa faktorer i vissa fall medför att det blir mycket komplicerat att uppfylla målet att koncentrationerna av trihalometaner i dricksvattnet ska följa de gränsvärden som föreskrivs i direktiv 98/83, i synnerhet när en effektiv desinfektionsprocess samtidigt ska upprätthållas. De korrigerande åtgärder som krävs är av sådan omfattning att de förutsätter strukturella lösningar, såsom inrättandet av nya eller avsevärt förbättrade reningsverk, vilka till sin natur kräver stora investeringar i tid och kapital.
- 83 Kommissionen har i sin replik gjort gällande att det i direktiv 98/83 beaktas att en medlemsstat inte fullt ut kan uppfylla de skyldigheter som anges i direktivet och att det i direktivet föreskrivs en särskild ram för möjliga undantag. Direktivet möjliggör även för en medlemsstat att i undantagsfall få en förlängd införlivandefrist. Enligt kommissionen har Irland inte utnyttjat något av dessa alternativ.

- 84 Enligt kommissionen är Irland medveten om problemet med bristande efterlevnad sedan nästan tjugo år och har i praktiken fått mycket mer tid än vad som skulle ha beviljats inom ramen för ett av dessa formella undantag, oavsett vilket. Varken de geologiska faktorerna eller de krav som följer av bestämmelserna om fysisk planering och/eller miljö, vilka åberopats av Irland, kan med framgång åberopas för att motivera denna långvariga bristande efterlevnad.
- 85 Irland har i detta avseende understrukit att det dricksvatten som distribueras i denna medlemsstat i stor utsträckning uppfyller kraven i direktiv 98/83 och att förevarande förfarande avser Irlands situation vid en viss tidpunkt, nämligen vid utgången av den frist för att uppfylla kraven som fastställts i det motiverade yttrandet.
- 86 Även om det antas att kommissionens tolkning av artikel 4.1 i direktiv 98/83 är korrekt och de undantag som föreskrivs i detta direktiv är uttömmande, har domstolen dock redan slagit fast att yttre omständigheter som ligger utanför medlemsstaternas kontroll och som gör det omöjligt eller orimligt svårt för dem att uppfylla sina skyldigheter enligt ett direktiv, trots att all erforderlig omsorg har iakttagits, kan motivera att det föreligger en situation som under alla andra omständigheter skulle utgöra ett åsidosättande av deras skyldigheter enligt unionsrätten.

2) Domstolens bedömning

- 87 Såsom framgår av punkt 82 ovan har Irland åberopat att det finns ett antal geografiska, geologiska och miljömässiga faktorer, eller till och med regleringsmässiga sådana, som i vissa fall gör det särskilt svårt att uppnå målet att nivåerna på koncentrationer av trihalometaner i dricksvattnet ska följa de gränser som föreskrivs i direktiv 98/83. Enligt denna medlemsstat innebär förekomsten av dessa faktorer dessutom att det krävs att det genomförs strukturella lösningar som kräver lång tid och betydande ekonomiska medel.
- 88 Det framgår emellertid av direktiv 98/83, särskilt skäl 29 och artikel 9, att direktivet gör det möjligt för en medlemsstat som inte fullt ut kan uppfylla sina skyldigheter enligt direktivet att föreskriva undantag från de parametervärden som anges i del B i bilaga I till direktivet. I artikel 15 i direktivet föreskrivs dessutom en möjlighet för en medlemsstat att, om det föreligger synnerliga skäl, begära en förlängning av genomförandefristen.
- 89 Irland har inte utnyttjat något av dessa alternativ.
- 90 Det förfarande som avses i artikel 258 i FEUF grundas på ett objektiva konstaterande av att en medlemsstat har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt EUF-fördraget eller enligt en sekundärrättsakt (se, för ett liknande resonemang, dom av den 1 mars 1983, kommissionen/Belgien, 301/81, EU:C:1983:51, punkt 8, och dom av den 4 mars 2010, kommissionen/Italien, C-297/08, EU:C:2010:115, punkt 81).
- 91 När ett sådant konstaterande, såsom i förevarande fall, har gjorts, är det inte relevant huruvida detta fördragsbrott beror på den ansvariga medlemsstatens vilja, på dess oaktsamhet eller på tekniska svårigheter som denna stat har stött på (dom av den 1 oktober 1998, kommissionen/Spanien, C-71/97, EU:C:1998:455, punkt 15, och dom av den 4 mars 2010, kommissionen/Italien, C-297/08, EU:C:2010:115, punkt 82).

- 92 Under alla förhållanden kan en medlemsstat som stöter på svårigheter som inte direkt kan åtgärdas och som hindrar den från att uppfylla sina skyldigheter enligt unionsrätten inte åberopa force majeure för en längre period än den som varit nödvändig för att den skulle kunna övervinna dessa svårigheter (dom av den 13 december 2001, kommissionen/Frankrike, C-1/00, EU:C:2001:687, punkt 131).
- 93 Domstolen konstaterar att varken de geografiska, geologiska eller miljömässiga faktorer eller de krav som följer av de bestämmelser om fysisk planering och/eller miljö som Irland har åberopat kan utgöra force majeure-situationer som motiverar att denna medlemsstat, nästan 17 år efter det datum som fastställts i enlighet med artikel 14 i direktiv 98/83, underlåter att uppfylla sina skyldigheter enligt direktivet, trots att den hade möjlighet att föreskriva tillfälliga undantag med stöd av artikel 9 i direktivet. Det är nämligen inte på något sätt fråga om oförutsebara händelser under en kort period som har en begränsad inverkan, eftersom det är ostridigt att Irland har underlåtit att ”upprätthålla en effektiv och rigorös desinfektionsprocess” för ett inte obetydligt antal offentliga vattenförsörjningsområden och privata vattensamfälligheter sedan direktiv 98/83 trädde i kraft, och under alla omständigheter att så var fallet vid utgången av den frist för att följa direktivet som fastställts i det motiverade yttrandet.
- 94 Av detta följer att Irland inte med framgång kan göra gällande argument avseende medlemsstatens geografiska, geologiska eller miljömässiga särdrag eller bestämmelser om fysisk planering och/eller miljö för att motivera en varaktig underlåtenhet att uppfylla denna medlemsstats skyldigheter enligt direktiv 98/83. Detta gäller i än högre grad eftersom det har konstaterats att gränsvärdet för koncentrationer av trihalometaner i dricksvattnet har överskridits under en avsevärd tid och Irland inte har utnyttjat de möjligheter till undantag som föreskrivs i detta direktiv.
- 95 Under dessa omständigheter konstaterar domstolen att Irland har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 4.1 i direktiv 98/83 genom att inte vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att dricksvattnet uppfyller minimikraven avseende de koncentrationer av trihalometaner som förekommer i detta vatten, i enlighet med de parametervärden som anges i del B i bilaga I till direktivet, i 21 offentliga vattenförsörjningsområden, nämligen Schull, Drimoleague, Glenties-Ardara, Roundwood, Caragh Lake PWS 022A, Kilkenny City (Radestown) WS, Granard, Gowna, Staleen, Drumcondrath, Grangemore, Lough Talt Regional Water Supply, Ring/Helvick, Aghrim/Annacurra, Bray Direct, Greystones, Kilmacanogue, Newtown Newcastle, Enniskerry Public Supply, Wicklow Regional Public Supply och Ballymagroarty, och i 9 privata vattensamfälligheter, nämligen Crossdowney, Townawilly, Cloonluane (Renvyle), Lettergesh/Mullaghgloss, Bonane, Parke, Nephin Valley GWS, Curramore (Ballinrobe) och Keash.

2. Den andra anmärkningen

- 96 Kommissionen har genom sin andra anmärkning gjort gällande att Irland har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 8.2 i direktiv 98/83 genom att inte säkerställa att nödvändiga åtgärder så snart som möjligt vidtas för att återställa dricksvattnets kvalitet i de offentliga vattenförsörjningsområden och privata vattensamfälligheter som avses i föregående punkt, och genom att inte prioritera genomförandet av dessa åtgärder, under beaktande bland annat av i hur hög grad det ifrågasvarande parametervärdet har överskridits och den potentiella faran för människors hälsa.

a) Parternas argument

- 97 Kommissionen har i sin ansökan erinrat om att det, för det fall dricksvattnet inte uppfyller de parametervärden som föreskrivs för den totala koncentrationen av trihalometaner som anges i del B i bilaga I till direktiv 98/83, i enlighet med artikel 8.2 i direktivet, åligger den berörda medlemsstaten att ”så snart som möjligt” vidta nödvändiga åtgärder för att ”återställa vattnets kvalitet”, under beaktande bland annat av i hur hög grad det ifrågavarande parametervärdet har överskridits och den potentiella faran för människors hälsa.
- 98 I förevarande fall utgör underlåtenheten att iaktta det parametervärde som fastställts för trihalometaner per definition en potentiell fara för människors hälsa, eftersom ett vatten som inte uppfyller detta minimikrav inte kan anses vara rent och hälsosamt.
- 99 Kommissionen har angett att Irland själv har medgett att antalet fall där det konstaterats att de tillåtna nivåerna på koncentrationer av trihalometaner har överskridits inom dess territorium är högt i förhållande till andra medlemsstater. Vidare har kommissionen påpekat att medlemsstaterna visserligen har ett visst utrymme för skönsmässig bedömning för att fastställa vilka åtgärder som ska vidtas, men att dessa åtgärder i vart fall måste säkerställa att perioden av överskridande av gränsvärdena hålls så kort som möjligt. I förevarande fall råder det emellertid inga tvivel om att Irland har underlåtit att uppfylla denna skyldighet, bland annat med hänsyn till de omständigheter som styrker att det förekommit överskridanden under nästan tjugo år. Trots att Irland var skyldig att iaktta parametervärdena från och med den 26 december 2003, och trots regelbundna meningsutbyten med kommissionen angående denna bristande efterlevnad sedan år 2013, är situationen fortfarande inte förenlig med kraven, trots att ytterligare tio år har förflutit. Bland annat visar bildandet av Irish Water år 2013 att Irland agerade långsamt, eftersom datumet för att införliva direktiv 98/83 då redan hade löpt ut sedan tio år tillbaka.
- 100 Kommissionen har även påpekat att dricksvatten konsumeras dagligen och att det inte finns någon annan lätt tillgänglig lösning för konsumenten om vattnet i försörjningssystemet inte uppfyller de minimikrav som uppställs i direktiv 98/83 för att vattnet ska vara rent och hälsosamt. Följaktligen bör tolkningen av uttrycket ”så snart som möjligt” vara relativt strikt.
- 101 Irland har gjort gällande att kommissionen inte har visat att Irland inte har vidtagit nödvändiga åtgärder för att återställa dricksvattnets kvalitet och har hävdats att ansökan grundar sig på presumtioner. Enligt Irland har kommissionen inte gett något som helst exakt exempel på korrigerande åtgärder och/eller genomförandeåtgärder som borde ha vidtagits men som inte vidtagits av denna medlemsstat. Irland har i detta hänseende preciserat att betydande framsteg har gjorts, eftersom efterlevnad på lång sikt har uppnåtts i samtliga de 73 offentliga vattenförsörjningsområden som nämns i den formella underrättelsen, med undantag för femton av dessa områden.
- 102 Irland har även hävdats att enbart den omständigheten att det konstaterats att nivåerna av trihalometaner överskridits, även om detta skett under en lång period, inte innebär att det inte vidtagits nödvändiga korrigerande åtgärder och/eller genomförandeåtgärder. I många av de fall som är föremål för förevarande talan har denna medlemsstat dessutom varit tvungen att över tid utveckla de åtgärder som ansågs nödvändiga för att säkerställa att dricksvattnet på lång sikt uppfyller kraven i direktiv 98/83, utan att tala om att det även tar tid att införa strukturella lösningar.

- 103 Irland bestrider inte att uttrycket ”så snart som möjligt” i artikel 8.2 i direktiv 98/83 innebär att nödvändiga korrigerande åtgärder ska vidtas inom kortast möjliga tid. Bedömningen av detta kriterium kan emellertid inte göras oberoende av den konkreta situation som råder i den aktuella medlemsstaten. Bland annat ska situationen för det berörda vattenförsörjningssystemet beaktas vid bedömningen av huruvida nödvändiga korrigerande åtgärder har vidtagits ”så snart som möjligt”, i den mening som avses i nämnda artikel 8.2, vilket kommissionen inte har gjort i förevarande fall.
- 104 Kommissionen har erinrat om att det, liksom för överträdelseförfaranden i allmänhet, inte ankommer på kommissionen att tillhandahålla en förteckning över hypotetiska åtgärder som hade kunnat vidtas för varje vattenförsörjningsområde som inte uppfyller kraven. För övrigt har kommissionen, i motsats till vad Irland har hävdad, inte grundat sig på någon presumtion. Kommissionen har understrukit att den inte bara har konstaterat att de parametervärden som fastställts för trihalometaner har överskridits, utan även att dessa överskridanden har pågått åtminstone sedan år 2012 och att de datum som Irland har angett som de datum som denna medlemsstat på lång sikt skulle ha lyckats följa parametervärdena för koncentrationerna av trihalometaner har flyttats fram, i de flesta fall vid flera tillfällen, för alla de offentliga vattenförsörjningsområden som avses i förevarande talan.

b) Domstolens bedömning

- 105 Enligt artikel 8.2 i direktiv 98/83 ska den berörda medlemsstaten, om det parametervärde som fastställts för koncentrationerna av trihalometaner i dricksvatten har överskridits, ”så snart som möjligt” vidta nödvändiga åtgärder och prioritera dem för att sänka nivån på dessa koncentrationer till det gränsvärde som anges i del B i bilaga I till direktivet, under beaktande bland annat av i hur hög grad det ifrågavarande parametervärdet har överskridits och den potentiella faran för människors hälsa.
- 106 Irland har gjort gällande att kommissionen inte har visat att Irland har underlåtit att vidta nödvändiga korrigerande åtgärder och hävdad att dess påstådda fördragsbrott i detta hänseende grundar sig på presumtioner. Enligt Irland har kommissionen inte gett några specifika exempel på korrigerande åtgärder och/eller genomförandeåtgärder som denna medlemsstat borde ha vidtagit.
- 107 I detta hänseende erinrar domstolen om att kommissionen, i mål om fördragsbrott enligt artikel 258 FEUF, har bevisbördan för det påstådda fördragsbrottet. Detta innebär att det ankommer på kommissionen att bevisa att en medlemsstat har underlåtit att uppfylla en skyldighet som föreskrivs i en unionsbestämmelse och att kommissionen i det avseendet inte kan stödja sig på någon presumtion (dom av den 10 november 2020, kommissionen/Italien (Gränsvärden – PM10), C-644/18, EU:C:2020:895, punkt 83). I förevarande fall kan det emellertid inte anses att kommissionen enbart grundar sig på en presumtion för att Irland inte har vidtagit nödvändiga korrigerande åtgärder, i den mening som avses i artikel 8.2 i direktiv 98/83, eftersom överskridanden av gränsvärden som är av betydande omfattning och varaktighet, såsom är fallet i förevarande mål, i sig utgör bevis för att Irland inte har vidtagit sådana åtgärder (se, analogt, dom av den 4 mars 2021, kommissionen/Förenade kungariket (Gränsvärden – NO₂), C-664/18, EU:C:2021:171, punkt 135).

- 108 Det framgår av fast rättspraxis att medlemsstaterna visserligen har ett visst utrymme för skönsmässig bedömning för att fastställa vilka korrigerande åtgärder som ska vidtas, men att dessa åtgärder måste säkerställa att perioden av överskridande av gränsvärdena hålls så kort som möjligt (se, för ett liknande resonemang, dom av den 10 november 2020, kommissionen/Italien (Gränsvärden – PM10), C-644/18, EU:C:2020:895, punkt 136 och där angiven rättspraxis).
- 109 Det framgår dessutom av handlingarna i målet att Irland i samband med varje ny lägesrapport har skjutit upp de ursprungligen uppskattade datumen för att uppfylla kraven, vilket innebär att tidsplanen för de planerade korrigerande åtgärderna även har försenats avsevärt, så att överskridandena av gränsvärdena för koncentrationer av trihalometaner har pågått åtminstone sedan år 2012.
- 110 Irland medgav redan i samband med publiceringen av den första lägesrapporten att moderniseringsarbetena var försenade med avseende på 19 försörjningssystem av totalt 81. I den tredje lägesrapporten redogjordes fortfarande för förseningar med avseende på 23 försörjningssystem av totalt 73. I svaret på den formella underrättelsen sköt Irland upp datumet för att uppfylla kraven till år 2021 och i svaret på det motiverade yttrandet hade detta datum ännu en gång flyttats fram, denna gång ända till år 2023.
- 111 I motsats till vad Irland har gjort gällande kan ett fördragsbrott anses vara bestående över tid trots att de insamlade uppgifterna visat på en eventuell trend av delvis nedåtgående överskridandenivåer, vilken dock inte medfört att den berörda medlemsstaten har hållit sig inom de parametervärden som den är skyldig att iaktta (se, för ett liknande resonemang, dom av den 22 februari 2018, kommissionen/Polen, C-336/16, EU:C:2018:94, punkt 65, och dom av den 30 april 2020, kommissionen/Rumänien (Överskridande av gränsvärdena för PM10), C-638/18, EU:C:2020:334, punkt 70). Så är fallet i förevarande mål.
- 112 Det är nämligen, mot bakgrund av handlingarna i målet och de faktiska omständigheter som det erinrats om i samband med prövningen av den första anmärkningen uppenbart att Irland inte i tid har vidtagit lämpliga åtgärder för att säkerställa att perioden av överskridande av gränsvärdena för koncentrationer av trihalometaner hålls så kort som möjligt i de offentliga vattenförsörjningsområden och privata vattensamfälligheter som avses i förevarande talan. Såsom påpekats i punkt 109 i förevarande dom är överskridandet av dessa gränsvärden systematiskt och bestående åtminstone sedan år 2012 i nämnda områden och samfälligheter, trots denna medlemsstats skyldighet att vidta alla lämpliga och effektiva åtgärder, och att prioritera deras genomförande, för att uppfylla kravet på att perioden av överskridande ska hållas så kort som möjligt (se, analogt, dom av den 10 november 2020, kommissionen/Italien (Gränsvärden – PM10), C-644/18, EU:C:2020:895, punkt 146 och där angiven rättspraxis).
- 113 Trots att Irland enligt artikel 14 i direktiv 98/83 var skyldig att vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att dricksvattnets kvalitet uppfyllde kraven i detta direktiv senast den 26 december 2003, fortsatte denna medlemsstats underlåtenhet att uppfylla kraven i direktivet fram till utgången av den frist som kommissionen hade fastställt i sitt motiverade yttrande, det vill säga sjuåttio år senare, även efter det att regelbundna diskussioner med kommissionen angående denna bristande överensstämmelse hade inletts år 2013.
- 114 En sådan situation visar i sig, utan att det är nödvändigt att mer i detalj undersöka innehållet i de åtgärder som Irland har vidtagit inom de olika offentliga vattenförsörjningsområden och privata vattensamfälligheter som avses i förevarande talan, att denna medlemsstat varken har genomfört lämpliga och effektiva åtgärder eller prioriterat deras genomförande, så att överskridandet av

gränsvärdena för koncentrationer av trihalometaner kunde upphöra ”så snart som möjligt”, i den mening som avses i artikel 8 i direktiv 98/83 (se, analogt, dom av den 10 november 2020, kommissionen/Italien (Gränsvärden – PM10), C-644/18, EU:C:2020:895, punkt 147 och där angiven rättspraxis).

- 115 Vad gäller Irlands argument att det är absolut nödvändigt att den berörda medlemsstaten får tillräckligt lång tid på sig för att sådana åtgärder ska få verkan, konstaterar domstolen att denna medlemsstat i förevarande fall, såsom framgår av bland annat punkterna 93, 109 och 110 ovan, i praktiken har haft en särskilt lång tidsfrist för att säkerställa att dess situation uppfyller kraven i direktiv 98/83, med hänsyn till de frister som föreskrivs för detta ändamål i direktivet, vilka var tillämpliga på samtliga medlemsstater (se, analogt, dom av den 10 november 2020, kommissionen/Italien (Gränsvärden – PM10), C-644/18, EU:C:2020:895, punkt 148 och där angiven rättspraxis).
- 116 Irland har vidare anfört att de tidsfrister för efterlevnad som Irland har meddelat är anpassade till omfattningen av de strukturella förändringar som är nödvändiga för att få överskridandena av gränsvärdena för koncentrationer av trihalometaner i dricksvatten att upphöra, med hänsyn till bland annat svårigheter i samband med fysisk planering, förekomsten av torvmossar och svaga topografiska sluttningar, nederbörd över årsgenomsnittet i andra medlemsstater, arten av irländska vattenmassor – vilka innehåller stora mängder organiskt material – och de socioekonomiska och budgetpolitiska utmaningarna kring de investeringar som ska genomföras. Domstolen erinrar i detta hänseende om att den, som svar på liknande argument, redan har slagit fast att den berörda medlemsstaten ska visa att de svårigheter som den åberopat när det gäller att få överskridandena av gränsvärdena att upphöra har varit av sådan beskaffenhet att det inte skulle ha varit möjligt att uppnå en efterlevnad av kraven inom kortare tidsfrister (se, för ett liknande resonemang, dom av den 10 november 2020, kommissionen/Italien (Gränsvärden – PM10), C-644/18, EU:C:2020:895, punkt 151 och där angiven rättspraxis), vilket Irland inte har visat i förevarande fall.
- 117 Under alla omständigheter är strukturella svårigheter, på grund av de socioekonomiska och budgetpolitiska utmaningarna i samband med omfattande investeringar eller den topografiska situationen, inte i sig exceptionella och kan följaktligen inte motivera att parametervärdet för koncentrationer av trihalometaner i dricksvatten överskrids under mer än tio år (se, analogt, dom av den 10 november 2020, kommissionen/Italien (Gränsvärden – PM10), C-644/18, EU:C:2020:895, punkt 152 och där angiven rättspraxis).
- 118 Av dessa överväganden följer att inget av de argument som Irland har anfört kan påverka konstaterandet att denna medlemsstat har underlåtit att uppfylla sin skyldighet att säkerställa att perioden av överskridande av dessa gränsvärden hålls så kort som möjligt genom att, så snart som möjligt, vidta nödvändiga åtgärder för att återställa en kvalitet på dricksvattnet som uppfyller kraven i direktiv 98/83.
- 119 Vad gäller medlemsstatens kritik mot kommissionen, enligt vilken kommissionen inte har gett Irland några exakta exempel på korrigerande åtgärder och/eller genomförandeåtgärder som den borde ha vidtagit, erinrar domstolen om att det inte ankommer på kommissionen att tillhandahålla en förteckning över hypotetiska åtgärder som skulle ha kunnat vidtas för varje offentligt vattenförsörjningsområde eller privat vattensamfällighet som inte uppfyller kraven. En sådan praxis skulle nämligen strida mot medlemsstaternas suveränitet vad gäller valet av medel för att genomföra ett direktiv på deras territorium inom den frist som fastställts av unionslagstiftaren. Följaktligen ankom det tvärtom på Irland att så snart som möjligt fastställa

vilka åtgärder som den ansåg lämpliga för att säkerställa att Irland rättade sig efter de gränsvärden för koncentrationer av trihalometaner som fastställts i direktiv 98/83 och att underrätta kommissionen om dessa åtgärder och om hur denna anpassning fortskred.

- 120 Detta är särskilt viktigt med hänsyn till de risker för människors hälsa och miljön som en hög koncentration av trihalometaner i dricksvatten utgör, såsom det erinrats om i punkt 29 ovan. Det är därför som det, såsom uttryckligen framgår av artikel 5.2 i direktiv 98/83, i del B i bilaga I till direktivet anges nivån på den koncentration av trihalometaner per liter, över vilken det inte kan garanteras att dricksvattnet är ”rent och hälsosamt”, varvid medlemsstaterna är fria att fastställa strängare normer. Av detta följer att överskridandet av parametervärdena för koncentrationer av trihalometaner i dricksvattnet, i de offentliga vattenförsörjningsområden och privata vattensamfälligheter som avses med förevarande talan, på grund av att det pågått så länge, har kunnat utgöra en potentiell risk för människors hälsa.
- 121 Av detta följer att kommissionens talan ska bifallas såvitt avser den andra anmärkningen.
- 122 Mot denna bakgrund finner domstolen att Irland har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 4.1 i direktiv 98/83, jämförd med del B i bilaga I till direktivet, och artikel 8.2 i direktivet,
- genom att inte vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att dricksvattnet uppfyller minimikraven avseende de koncentrationer av trihalometaner som förekommer i detta vatten, i enlighet med de parametervärden som anges i del B i bilaga I till direktivet, i 21 offentliga vattenförsörjningsområden, nämligen Schull, Drimoleague, Glenties-Ardara, Roundwood, Caragh Lake PWS 022A, Kilkenny City (Radestown) WS, Granard, Gowna, Staleen, Drumcondrath, Grangemore, Lough Talt Regional Water Supply, Ring/Helvick, Aughrim/Annacurra, Bray Direct, Greystones, Kilmacanogue, Newtown Newcastle, Enniskerry Public Supply, Wicklow Regional Public Supply och Ballymagroarty, och i 9 privata vattensamfälligheter, nämligen Crossdowney, Townawilly, Cloonluane (Renvyle), Lettergesh/Mullaghgloss, Bonane, Parke, Nephin Valley GWS, Curramore (Ballinrobe) och Keash, och
  - genom att inte säkerställa att nödvändiga åtgärder så snart som möjligt vidtas för att återställa dricksvattnets kvalitet i de ovan nämnda offentliga vattenförsörjningsområdena och privata vattensamfälligheterna och genom att inte prioritera genomförandet av dessa åtgärder, under beaktande bland annat av i hur hög grad det ifrågasvarande parametervärdet har överskridits och den potentiella faran för människors hälsa.

Rättegångskostnader

- 123 Enligt artikel 138.1 i rättegångsreglerna ska tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats.
- 124 Kommissionen har yrkat att Irland ska ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom Irland har tappat målet, ska Irland förpliktas att bära sina rättegångskostnader och ersätta kommissionens rättegångskostnader.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (nionde avdelningen) följande:

- 1) Irland har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 4.1 i rådets direktiv 98/83/EG av den 3 november 1998 om kvaliteten på dricksvatten, jämförd med del B i bilaga I till direktivet och artikel 8.2 i direktivet,
  - genom att inte vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att dricksvattnet uppfyller minimikraven avseende de koncentrationer av trihalometaner som förekommer i detta vatten, i enlighet med de parametervärden som anges i del B i bilaga I till direktivet, i 21 offentliga vattenförsörjningsområden, nämligen Schull, Drimoleague, Glenties-Ardara, Roundwood, Caragh Lake PWS 022A, Kilkenny City (Radestown) WS, Granard, Gowna, Staleen, Drumcondrath, Grangemore, Lough Talt Regional Water Supply, Ring/Helvick, Aughrim/Annacurra, Bray Direct, Greystones, Kilmacanogue, Newtown Newcastle, Enniskerry Public Supply, Wicklow Regional Public Supply och Ballymagroarty (Irland), och i 9 privata vattensamfälligheter, nämligen Crossdowney, Townawilly, Cloonluane (Renvyle), Lettergesh/Mullaghgloss, Bonane, Parke, Nephin Valley GWS, Curramore (Ballinrobe) och Keash (Irland), och
  - genom att inte se till att vidta nödvändiga åtgärder så snart som möjligt för att återställa dricksvattnets kvalitet i de ovan nämnda offentliga vattenförsörjningsområdena och privata vattensamfälligheterna och genom att inte prioritera genomförandet av dessa åtgärder, med hänsyn bland annat till den grad i vilken det relevanta parametervärdet har överskridits och den potentiella faran för människors hälsa.
- 2) Irland ska ersätta rättegångskostnaderna.

Underskrifter